

NOTAT

**Miljø- og
Ligestillingsministeriet**
Departementet

Jura
J.nr. 2025 - 4468
Ref. DJELF
Den 16. juli 2025

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg om intervention i Rettens sager T-197/25, Česká asociace odpadového hospodářství m.fl. mod Kommissionen, T-237/25, Fleggaard m.fl. mod Europa-Parlamentet og Rådet og T-238/25, IGG mod Europa-Parlamentet og Rådet

1. Indledning

Tjekkiske virksomheder og brancheorganisationer inden for affaldsbranchen og tyske virksomheder og brancheorganisationer inden for grænsehandlen har stævnet Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet og anfægtet Europa-Parlamentet og Rådets forordning (EU) 2025/40 om emballage og emballageaffald (herefter »emballageforordningen«) for så vidt angår gyldigheden af forordningens artikel 50 og bilag X.

Emballageforordningens artikel 50 indfører et obligatorisk pant- og retursystem for engangsplastflasker og engangsmetalbeholdere til drikkevarer, og bilag X i forordningen opstiller minimumskrav til sådanne pant- og retursystemer.

2. Sagens faktiske omstændigheder og juridiske problemstillinger

Emballageforordningen blev vedtaget den 19. december 2024 og finder anvendelse fra 12. august 2026. Forordningen, der erstatter Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, fastsætter mål og krav til forebyggelse og affaldsreduktion, genbrug og genanvendelse samt regler om udvidet producentansvar.

I henhold til emballageforordningens artikel 50 skal medlemsstaterne senest den 1. januar 2029 sikre, at mindst 90% (målt i vægt) af engangsplastflasker og -metalbeholdere til drikkevarer med kapacitet op til 3 liter bliver indsamlet særskilt hvert år. Medlemsstaterne skal for at nå dette mål sikre, at der indføres pant- og retursystemer, og at der opkræves pant på salgsstedet. Bilag X til forordningen opstiller minimumskrav til sådanne pant- og retursystemer. Forordningen indeholder desuden en overordnet hensigt om, at medlemsstater skal bestræbe sig på, at der i grænseregioner med stor samhandel kan udbetales pant på tværs af medlemsstater, jf. præambelbetragtning nr. 146.

I foråret 2025 lagde to tjekkiske interesseorganisationer for affaldsbranchen og tre tjekkiske affaldshåndteringsvirksomheder sag an mod Kommissionen i sag T-197/25. Samtidig lagde tre tyske virksomheder, hvis primære aktivitet er grænsehandel, og en tysk interesseorganisation for grænsehandel sag an mod Europa-Parlamentet og Rådet i hhv. sag T-237/25 og sag T-238/25.

I alle tre sager anfægtes gyldigheden af emballageforordningens artikel 50. I T-237/25 og T-238/25 anfægtes tillige gyldigheden af bilag X.

Sag T-197/25, Česká asociace odpadového hospodářství m.fl. mod Kommissionen

Den 21. marts 2025 lagde Česká asociace odpadového hospodářství m.fl. sag an mod Kommissionen med påstand om, at emballageforordningens artikel 50, stk. 1-7, og 9-12, erklæres ugyldige.

Sagsøgerne har anført følgende fem anbringender til støtte for deres påstand:

1. Med det første anbringende gøres det gældende, at forordningen er udtryk for forskelsbehandling.

Ifølge sagsøgerne skaber emballageforordningen ulige konkurrencevilkår på markedet for genanvendelse ved at begunstige emballageproducenterne og producentansvarsorganisationerne til skade for sagsøgerne, herunder at sagsøgerne mister adgangen til vigtige råmaterialer (PET, aluminium, stål), som fremover skal kontrolleres af producenterne eller producentansvarsorganisationerne, og at tidligere investeringer gøres værdiløse og svækker de berørte enheders konkurrenceevne.

2. Med det andet anbringende gøres det gældende, at princippet om forbud mod tilbagevirkende kraft og retssikkerhedsprincippet er blevet tilsidesat.

Ifølge sagsøgerne har emballageforordningen tilbagevirkende kraft, da forordningen indfører nye forpligtelser for enheder, der allerede har foretaget investeringer med henblik på at nå de tidligere mål i henhold til de hidtil gældende regler, samt at stigningen i indsamlingsraten for metalemballage fra 0 % til 80 % inden for få måneder er objektivt umuligt og i strid med retssikkerhedsprincippet og princippet om beskyttelse af den berettigede forventning.

3. Med det tredje anbringende gøres det gældende, at der ikke er taget hensyn til den undtagelse, som Tjekkiet har forhandlet på plads for aluminiumsemballage.

Ifølge sagsøgerne skal der tages hensyn til undtagelser i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 94/62/EF om emballage og emballageaffald, som medlemsstaterne, herunder Tjekkiet, er blevet indrømmet efter forhandlinger, herunder en undtagelse for genanvendelse af aluminium, som medlemsstaten allerede har tilpasset sin lovgivning og sine investeringer efter.

4. Med det fjerde anbringende gøres det gældende, at nærhedsprincippet er tilsidesat, og at emballageforordningen har en uforholdsmæssig karakter.

Ifølge sagsøgerne griber emballageforordningen unødigt ind i medlemsstaternes kompetence ved udover genanvendelsesmål også at fastsætte en bestemt teknologisk løsning, som indebærer tilsidesættelse af nærhedsprincippet. Sagsøgerne har desuden anført, at forordningen er uforholdsmæssig som følge af stigning i indsamlingsrate og manglende hensyntagen til afgivne erklæringer i forordningen om behovet for en overgangsperiode.

5. Med det femte anbringende gøres det gældende, at forordningen er forbundet med en risiko for et økonomisk tab.

Ifølge sagsøgerne giver pant- og retursystemet en begrænset gruppe af enheder kontrollen over vigtige genanvendte materialer, hvorved sagsøgerne fratages en indtægtskilde og afkast på de investeringer, som de har foretaget i genanvendelsesteknologier.

Sag T-237/25, Fleggaard GmbH m.fl. mod Europa-Parlamentet og Rådet

Den 11. april 2025 lagde Fleggaard GmbH m.fl. sag an mod Europa-Parlamentet og Rådet med påstand om, at emballageforordningens artikel 50 og bilag X annulleres.

Sagsøgerne har fremført følgende fem anbringender til støtte for deres påstand:

1. Med det første anbringende gøres det gældende, at emballageforordningen er baseret på et urigtigt retsgrundlag.

Ifølge sagsøgerne skal emballageforordningen, der udelukkende er baseret på traktatens regler om det indre marked, også fastsættes i medfør af regler om miljøkompetence, da det er det, forordningen overvejende angår.

2. Med det andet anbringende gøres det gældende, at der er sket tilsidesættelse af væsentlige formforskrifter, da Regionsudvalget ikke er blevet inddraget.
3. Med det tredje anbringende gøres det gældende, at retten til at oprette og drive egen virksomhed er blevet tilsidesat.

Ifølge sagsøgerne medfører emballageforordningens artikel 50, at der sker et uforholdsmæssigt indgreb i sagsøgernes ret til at oprette og drive egen virksomhed. Sagsøgerne har bl.a. anført, at indførelsen af en pantpligt, uden at sikre pantsystemers interoperabilitet i regioner med stor grænseoverskridende handel, fører til økonomiske ulemper.

4. Med det fjerde anbringende gøres det gældende, at der er sket en tilsidesættelse af retten til fri erhvervsudøvelse af grundene anført under det tredje anbringende.
5. Med det femte anbringende gøres det gældende, at forordningen udgør et indgreb i de frie varebevægelser, da pantpligten har forskellig virkning på indenlandske varer og importerede varer, hindrer handelen og ikke er begrundet i tvingende miljøbeskyttelseshensyn.

Sag T-238/25, IGG mod Europa-Parlamentet og Rådet

Den 11. april 2025 lagde Interessengemeinschaft der Grenzhändler (IGG) sag an mod Europa-Parlamentet og Rådet med påstand om, at emballageforordningens artikel 50 og bilag X annulleres

Søgsmålet er støttet på fem anbringender, der er identiske med de anbringender, som er gjort gældende i sag T-237/25, Fleggaard GmbH m.fl. mod Europa-Parlamentet og Rådet.

3. Regeringens interesse i sagen

Regeringen afgiver indlæg i sagerne til støtte for Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet af følgende grunde:

For det første har Danmark en interesse i at støtte Kommissionen, Europa-Parlamentet og Rådet, da Danmark har været fortalere for indførelsen af fælles regler om pant- og retursystemer for engangsplastflasker og -metalbeholdere for drikkevarer. I den sammenhæng er det væsentligt for Danmark, at forordningen indeholder en overordnet hensigt om, at medlemsstater med stor grænsehandel skal bestræbe sig på, at deres pant- og retursystemer tillader indsamling af emballage fra andre medlemsstaters pant- og retursystemer.

De tyske grænsehandelsbutikker opkræver ikke pant, når de sælger drikkevarer til danskere, hvilket skaber ulige konkurrencevilkår imellem grænsehandelsbutikkerne og de danske butikker, særligt i Syddanmark. Med emballageforordningen forventes tyske grænsehandelsbutikker at opkræve pant, hvilket antages at medføre hjemvendt grænsehandel med øl og sodavand mv. Det forventes at føre til en

øget omsætning i dansk detailhandel med øgede statslige indtægter fra moms og punktafgifter (ølafgift m.v.) til følge.

Den manglende opkrævning har også medført, at emballagerne ofte ender som henkastet affald i den danske natur. Den danske affaldsindsamling indsamler årligt ca. 50.000 dåser uden pant i den danske natur.

For det andet har Danmark længe været fortalende for ambitiøse affaldsreduktionsmål og genbrugsmål samt fremmelse af genanvendelse i høj kvalitet. Det skyldes bl.a., at det stigende emballageforbrug og -affaldsmængder udgør et betydeligt miljø- og klimaproblem for Danmark.

Pant- og retursystemer sikrer en høj indsamlingsprocent og genanvendelse af høj kvalitet, fordi emballagerne er designet til genanvendelse, og emballageaffaldet, der indsamles igennem pant- og retursystemer, ikke blandes med andet affald. Pant- og retursystemer som det danske medfører, at det genanvendte affald sælges tilbage til drikkevareproducenterne, og at materialerne recirkuleres med højst mulig kvalitet og størst mulig værdi.

Pant- og retursystemer reducerer desuden mængden af henkastet affald (dåser og flasker) i naturen, fordi forbrugerne får et økonomisk incitament til at aflevere emballagerne i returautomater forebygges mængden af henkastet affald (dåser og flasker) i naturen.